

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K absolutnosti zákazu léčebných tvrzení u doplňků stravy

Problematika reklamy na doplňky stravy[1] je v tuzemském právním prostředí relativně frekventovanou – stačí vzpomenout například na širší odborné veřejnosti známá rozhodnutí ve věci reklamy na přípravky Urinal[2] nebo Allivictus[3]. V judikatuře Nejvyššího správního soudu lze vysledovat v zásadě dvě větve přístupu k posuzování zakázaných léčebných tvrzení.

Z hlediska požadavků kladených na reklamu propagující doplňky stravy představují přísnější rozhodovací větev rozhodnutí opírající se o cit. rozhodnutí ve věci Urinal. V zásadě se zde vychází z toho, že „(...) není rozhodné, zda byly v předmětné reklamě uváděny pravdivé informace o účincích užívání prezentovaného přípravku, ale to, že kombinace obsahu reklamního sdělení a jeho grafického zpracování vzbudí v adresátech reklamy (spotřebitelích) dojem, že prezentovaný přípravek je léčivým přípravkem (léčivem) schopným onemocnění léčit nebo mu předcházet, přestože se o léčivý přípravek nejedná“[4]. Určitou relativizací pak představuje cit. rozsudek ve věci Allivictus. Nejvyšší správní soud v daném případě posoudil tvrzení vztahující se k přípravku z česneku jako nezpůsobilá vyvolat v spotřebiteli dojem, že se jedná o léčivo, a to i přesto, že jedno z posuzovaných tvrzení se týkalo posílení imunitního systému při chemoterapii.

Od 13. prosince 2014 vstoupilo v platnost nařízení č. 1169/2011[5], které v ustanovení čl. 7 odst. 3 stanoví zákaz uvádění léčebných tvrzení u potravin, a to bez ohledu na jejich způsobilost uvést spotřebitele v omyl. V kontextu této právní úpravy tak vyvstávala otázka, zda a jak dosavadní judikatura ob stojí v prizmatu této legislativní změny, neboť výše uvedená rozhodnutí se vztahují k předchozí právní úpravě § 5d odst. 2 písm. d) zák. č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění účinném do 16. srpna 2015.

Zdá se, že odpověď přineslo až nedávné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. června 2020 sp. zn 5 As 219/2019. Nejvyšší správní soud zde posuzoval tvrzení uvedená na obalech doplňků stravy STOPKAŠEL, STOPKAŠEL pro děti a STOPBACIL. Mezi posuzovaná tvrzení patřila například tvrzení: „ulevuje při kašli“, „při projevech nachlazení“, aj.

Nejvyšší správní soud zde jednoznačně vyložil zákaz léčebných tvrzení u potravin jako absolutní: „(...) Ustanovení čl. 7 odst. 3 nařízení č. 1169/2011 je jednoznačné a v zásadě nepřipouští jiný výklad, než že jsou zakázána veškerá tvrzení, která lze považovat za léčebná, s výhradou výslovně uvedených výjimek z tohoto zákazu.“[6] Zajímavostí je konstrukce nového kritéria na posuzování léčebných tvrzení, když Nejvyšší správní soud odlišil léčebná tvrzení zcela nezpůsobilá uvést spotřebitele v omyl.[7] O takováto léčebná tvrzení se dle Nejvyššího správního soudu jedná toliko ve výjimečných případech, „(...) např. pokud je potravinu zjevně nezaměnitelná s lékem a uvedené tvrzení je neuvěřitelné v takové míře, že se jím žádný spotřebitel nemůže nechat zmýlit“[8]

Jedná se tak o relativizaci absolutnosti zákazu léčebných tvrzení u potravin, přičemž dle cit. rozhodnutí splňuje kvalifikační předpoklady pro léčebné tvrzení zcela nezpůsobilá uvést spotřebitele v omyl například česnek, ne však byliny jako boswellie, sléz maurský, ženšen sibiřský nebo schizandra čínská, a to ani v kombinaci se známějšími bylinami jako jitrocel, bazalka či mateřídouška.

Je tak otázkou, jakým obsahem naplní budoucí judikatorní výklad tuto neurčitou kategorii, která může být stěžejní pro posouzení přípustnosti tvrzení použitých při propagaci doplňků stravy. Zdá se, že uvedené rozhodnutí nepříliš napomáhá posuzování hraničních případů, kdy jde o připisování léčebných účinků obecně známým rostlinám. Dozvěděli jsme se tak, že léčebná tvrzení ohledně česneku s největší pravděpodobností budou vyhovovat novému testu léčebných tvrzení zcela nezpůsobilých uvést spotřebitele v omyl, ohledně léčebných tvrzení u dalších rostlin (s výjimkou těch v rozhodnutí výslovně uvedených) soud neposkytl žádné přesnější kvalifikační kritérium.

Šimon Seman

LEGALITÉ

LAWYERS

[LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.](#)

Václavská 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 200 700
e-mail: office@legalite.cz

[1] Doplnky stravy jsou dle § 2 odst. 1 písm. g) zák. č. [110/1997](#) Sb., o potravinách a tabákových výrobcích potravinou.

[2] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. srpna 2008 sp. zn. 7 As 16/2008.

[3] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2017 sp. zn. 2 As 5/2017.

[4] Viz odst. 27 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. listopadu 2017 sp. zn. 4 As 273/2015.

[5] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 Text s významem pro EHP.

[6] Viz odst. 29 cit. rozhodnutí.

[7] Viz odst. 37 cit. rozhodnutí.

[8] Ibid.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)